

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Bosne i Hercegovine

6. sastanak Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku

14. - 15. novembar 2022. godine - video konferencija

Preporuke Evropske unije

1. Komisija je preporučila vlastima Bosne i Hercegovine da izrada strategija i propisa u cilju usklađivanja sa *acquisem* EU / standardima EU mora pokazati zajedničku viziju i vlasništvo u cijeloj državi, mora dati prednost kvalitetu u odnosu na brzinu, te uključiti konsultacije sa odgovarajućim zainteresovanim stranama i dodjelu resursa koji su dovoljni za provedbu ciljeva strategije/propisa. Dalje, potrebno je poboljšati prikupljanje odgovarajućih podataka/statistike i treba se uvesti mehanizam praćenja provedbe strategije/propisa za cijelu državu.

1. EKONOMSKA I FINANSIJSKA PITANJA

2. Bosna i Hercegovina treba redovno slati podatke o javnim finansijama za cijelu državu kao i objašnjenja glavnih faktora koji su uticali na te podatke.
3. BiH treba poboljšati ekonomsko i fiskalno upravljanje, posebno vezano za nedostatak srednjoročnog planiranja, nisku efikasnost trošenja uključujući u sektoru javnog zdravstva i zanemarivanje javnih investicija. Efikasnost trošenja u javnom sektoru se treba ojačati, posebno kroz bolje usmjeravanje socijalnih transfera, plaćanje zaostalih obaveza i poboljšanje upravljanja u javnim preduzećima.
4. BiH treba ojačati napore na objedinjavanju fiskalnih podataka na nivou cijele države što je nužno za razgovor s EU o pitanjima fiskalne politike. U tom smislu, kapaciteti za objedinjavanje podataka za cijelu državu na nivou Ministarstva finansija i trezora BiH se trebaju ojačati.
5. Funkcionisanje tržišta rada se treba poboljšati, rješavanjem problema u sektoru obrazovanja, koji često ne uspijeva obezbijediti tržištu rada neophodne vještine. Zastarjeli nastavni planovi i programi se trebaju modernizovati i trebaju se ojačati kapaciteti agencija za zapošljavanje kako bi pružale aktivnu pomoć u traženju novih poslova. Treba se riješiti odliv kvalifikovane radne snage, koji može dovesti do značajnog odliva mozgova.
6. Loše poslovno okruženje se treba poboljšati, rješavanjem problema slabosti vladavine prava, velikog administrativnog opterećenja i rascjepkanog tržišta.
7. BiH treba aktivno učestvovati i nastojati da iskoristi prednosti Zajedničkog ekonomskog i finansijskog dijaloga sa EU, i do kraja drugog kvartala 2023. godine treba provesti smjernice o politikama iz Zajedničkog dijaloga.
8. BiH treba osigurati dosljednu političku podršku, visoku vidljivost, vlasništvo u cijeloj državi i koherentnost Programa ekonomskih reformi i treba ojačati

kapacitet cjelodržavne koordinacije ekonomske politike. Treba zaustaviti pretjeranu politizaciju socioekonomskih reformi u državi, čak i onih tehničke prirode. Deveti program ekonomskih reformi (2023-2025) treba dostaviti na vrijeme, do 31. januara 2023. godine.

9. BiH treba odmah ukloniti neopravdana ograničenja, koja nisu u skladu sa *acquisom*, kao ni sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, o slobodnom kretanju kapitala, uključujući i ograničenja u vezi sa kratkoročnim kapitalnim transakcijama i sticanjem nekretnina.
10. Do kraja 2022. godine, BiH treba pripremiti izvještaj o potencijalnim obavezama sa posebnim naglaskom na rizike koji se odnose na pandemiju COVID-19, kao i na rusku agresiju na Ukrajinu.
11. Do kraja 2022. godine, BiH treba imenovati Upravni odbor Centralne banke, kao i guvernera.
12. Do kraja 2022. godine BiH treba sazvati još jedan sastanak Stalnog odbora za finansijsku stabilnost.

2. JAVNA INTERNA FINANSIJSKA KONTROLA (PIFC) I REVIZIJA

13. Koordinacioni odbor Centralne harmonizacijske jedinice treba preuzeti više odgovornosti kako bi osigurao dalji razvoj mehanizama finansijskog upravljanja i kontrole.
14. Centralnim harmonizacijskim jedinicama državnog i entitetskog nivoa treba pomoći da razviju vještine neophodne da se pređe u sljedeću fazu razvoja unutrašnje kontrole, tako da mogu pružiti praktičniju pomoć institucijama. Ona uključuje savjetovanje o odgovarajućim nivoima kontrole kako bi se postigla ravnoteža između troškova i složenosti i rizika ili o neophodnim mehanizmima monitoringa i povratnih informacija za različite nivoe delegiranja.
15. Kako bi se poboljšala stopa provedbe, centralne harmonizacijske jedinice bi trebale razviti dalje smjernice za jedinice za unutrašnju reviziju o razvoju i formulaciji preporuka i njihovom praćenju.
16. Centralne harmonizacijske jedinice trebaju završiti i provesti aranžmane za vanjsku procjenu kvaliteta rada unutrašnjih jedinica za reviziju, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog okvira profesionalne prakse za internu reviziju (IPPF). Centralna harmonizacijska jedinica FBiH, do kraja januara 2023. godine, treba završiti planove za program stalnog profesionalnog razvoja za unutrašnje revizore i provesti ga.
17. BiH treba poboljšati relevantno zakonodavstvo o upravljanju javnim finansijama na svim nivoima vlasti kako bi se bolje provela upravljačka odgovornost u svim javnim subjektima.
18. BiH treba poboljšati kvalitet praćenja nad javnim preduzećima korištenjem informatičke aplikacije za praćenje unutrašnje finansijske kontrole.
19. Vrhovne institucije za reviziju trebaju sistematski evidentirati preporuke revizije koje su date, prihvaćene i provedene i nakon toga analizirati razloge zašto

preporuke nisu prihvaćene ili provedene. Vrhovne institucije za reviziju trebaju usvojiti smjernice za reviziju koje odražavaju promjene u Okviru za profesionalne izjave Međunarodne organizacije Vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI) i osigurati da se razviju procedure za njihovu provedbu. Vrhovne institucije za reviziju trebaju ponovo razmotriti svoje aranžmane za upravljanje kvalitetom i težiti da se organizuju na način da mogu ispuniti međunarodne standarde, uzimajući u obzir ograničene resurse dostupne za ove aktivnosti.

20. Vezano za zaštitu finansijskih interesa EU, Bosna i Hercegovina treba preduzeti neophodne korake u pogledu uspostavljanja koordinacione službe protiv prevara i informisati Komisiju o napretku do drugog kvartala 2023. godine.

21. BiH treba nastaviti ostvarivati dobre rezultate u istragama u saradnji sa OLAF-om.

3. SARADNJA U OBLASTI STATISTIKE

22. Kako bi bolje podržala analizu politika u skladu sa preporukama Eurostata, BiH treba poboljšati dostavljanje pravovremene, detaljne i cjelodržavne statistike o nacionalnim računima, statistike o vladinim finansijama i statistike o tržištu rada.

23. Entitetski zavodi za statistiku trebaju dostaviti Agenciji za statistiku BiH tražene podatke, raščlanjene na neophodnom nivou, kako bi Agencija za statistiku BiH mogla da sastavi utemeljen usklađen indeks potrošačkih cijena. U tom cilju, Agencija za statistiku BiH treba odlučiti o principima dijeljenja podataka i saradnji sa entitetima kako bi se osiguralo da se detaljni podaci pošalju Agenciji za statistiku BiH. Agencija za statistiku BiH treba izraditi, završiti i potpisati sporazum sa entitetima kako bi se garantovalo dostavljanje detaljnih podataka Agenciji za statistiku BiH. [četvrti kvartal 2022. godine]

24. BiH treba završiti Projektni zadatak za projekte u okviru nacionalnog IPA 2019 programa: Tehnička pomoć za administrativne izvore podataka i Twinning projekt [četvrti kvartal 2022. godine]

25. BiH treba usvojiti akcioni plan i odobriti vremenski okvir i finansiranje za poljoprivredni popis [četvrti kvartal 2022. godine] i organizovati potpuni poljoprivredni popis [četvrti kvartal 2023. godine].

26. BiH treba osigurati odgovarajuće ljudske resurse za Agenciju za statistiku BiH, koji su adekvatno kvalifikovani i odabrani na osnovu zasluga.

27. BiH treba završiti Master plan za nacionalne račune [prvi kvartal 2023. godine]

28. BiH treba objaviti ažuriranu S.13 - Listu sektora opšte države [četvrti kvartal 2022. godine]

29. BiH treba dogovoriti (četvrti kvartal 2022. godine) i usvojiti (prvi kvartal 2023. godine) novi zakon o statistici BiH, usklađen sa principima Kodeksa prakse evropske statistike.

30. BiH treba povećati proizvodnju podataka i poboljšati Upravne registre tako da ih mogu koristiti proizvođači statistike.

31. BiH treba poslati podatke iz prvog potpunog istraživanja standardnih uslova stanovanja prema roku za podnošenje podataka Eurostatu (31. decembar 2022. godine). BiH takođe treba nastaviti provedbu istraživanja standardnih uslova stanovanja prema sljedećim rokovima: 2023. godina, rad na terenu u etapama u drugom i trećem kvartalu 2023. godine i provjera i unošenje u tabele u četvrtom kvartalu 2023. godine.
32. BiH treba usvojiti mapu puta za pripremu sljedećeg popisa stanovništva [prvi kvartal 2023. godine].
33. BiH treba uspostaviti kompletan i konzistentan sistem nacionalnih računa i primjenjivati metodologiju Evropskog sistema nacionalnih i regionalnih računa (ESA) 2010, posebno u pogledu statistike državnih finansija. Prvi prioritet je potpuno popuniti tabelu 1 programa slanja ESA 2010 [treći kvartal 2023. godine], kao i istovremeni naponi da se popune i pošalju ostale tabele Programa slanja ESA 2020.
34. BiH treba razviti klasifikaciju statističkih regija na nivou NUTS III za cijelu državu [četvrti kvartal 2022. godine].